# Mesele Yalnızca Ahed Değil

Son beş yıldır İslam dünyası içinde sembolleşen iki kız çocuğu üzerinden yürütülen ideolojik tartışmalara şahit oluyoruz. Bunlardan biri, İsrail askerlerine karşı kardeşini korumak amacıyla attığı yumruklarla bir anda tüm dünyanın dikkatini çeken ve aralık ayından bu yana tutuklu olan 16 yaşındaki Ahed Tamimi, diğeri ise 2012 yılında uğradığı Taliban saldırısı sebebiyle ağır yaralanan ve 20 yaşına basan Malala Yousafzai. Bu iki isimden Ahed, İsrail'in tutukladığı Filistinli çocuklara genel olarak uyguladığı türlü fiziksel ve psikolojik şiddetle karşı karşıya. O, yalnızca İsrail'in Filistin'de sistematik olarak uygulamaya koyduğu devlet şiddetinin bir kurbanını değil, aynı zamanda dünya genelinde patolojik bir soruna dönüşmüş olan kadına şiddetin de öznesi.

Malala ise, ailesinin ideolojik eğilimleri bir yana, dünyada okula gitmeyen çocuk sayısının en yüksek olduğu Pakistan'da, çocuk yaşta üstlendiği eğitim aktivisti rolünden ötürü cezalandırılan bir figür. Saldırı sonrasında özellikle Batılı medyada geniş yer bulan Malala için dünya çapında protestolar düzenlendi, adına internet siteleri kuruldu, *National Geographic* gibi uluslararası kanallarda ona ve hayatına geniş yer verildi, hakkında belgeseller[1] ve filmler[2] çekildi. Düzenlenen tüm bu kampanyalar neticesinde -Taliban'ın yıllardır yürüttüğü bilhassa kız çocuklarının okutulması noktasındaki saldırgan tutuma rağmen- Pakistan'da 2 milyondan fazla kişi, eğitim hakkı için dilekçe imzaladı ve Meclis, Pakistan'ın ilk ücretsiz ve zorunlu eğitim kanunu tasarısını onayladı.[3]

Malala için yekvücut çalışan Batı, ilginçtir ki Ahed Tamimi'yi ya görmezden geldi ya da onun provakatif eylem yapmak için özellikle kiralanan bir oyuncu olduğunu iddia eden birtakım çevrelerin düzenlendiği karalama kampanyalarına ortak oldu. Her ikisi de zulme uğrayan bu iki genç kıza yönelik yaklaşımların bu denli farklı olması, Batı'nın tarihsel çizgideki ilerleyişi göz önüne alındığında şaşırtıcı olmasa da üzerine düşünülmesi gereken bir husus. Aynı zamanda bu çifte standarda ilişkin birkaç sorunun cevaplanması, biri eğitim aktivisti öteki bağımsızlığını müdafaaya çalışan iki Müslüman kıza yönelik birbirine zıt bu iki ayrı tavrın sebebinin anlaşılması açısından büyük önem arz ediyor.

Burada dikkat çekilmesi gereken öncelikli çelişki; 2012 senesinde Taliban tarafından başına kurşun sıkılan Pakistanlı Malala için organize edilen "*Ben Malala'yım*" (I'm Malala), "*Malala için ayağa kalk!*" (Stand Up For Malala) gibi kampanyalarla dünyayı ayağa kaldıran Batılı kuruluşların, bir diğer mağdur kız çocuğu Ahed Tamimi için bunun onda biri kadar dahi bir çaba göstermemesidir. İkinci çelişki; Malala'ya dair bir kitap dahi kaleme alan Batılı aydınların(!)[4] Ahed için onun haklarını savunan, mücadelesini öven tek bir makale dahi yazmamış olmasıdır. Acaba bunun nedeni, işgalci İsrail askerine karşı kardeşini korkusuzca müdafaa etmesi midir? Malala için layık gördükleri Nobel Ödülü kadar olmasa da ülkesini işgal etmiş askerlere karşı kahramanca mücadele veren kız çocuğu küçük bir övgüyü dahi hak etmiyor mu?

Bütün bunlar, İsrail'in işlediği şiddet eylemlerinin Batı'da meşru görülmesi ile ilgili olabilir ya da Batı'nın teröre karşı savaş doktrini bağlamında biçimlendirdiği hayali Müslüman düşmanlarına karşı verdiği kavga ile de ilgili olabilir. Bir başka ihtimal, Batı'nın desteklediği ve önemsediği kadın profilinin Ahed gibi sömürgeciliğe karşı duran ve gerçek bir bağımsızlık arayışı içerisinde olan kadınları kapsamaması da olabilir. Yani Batı, sistemi değiştirmeye çalışan kadınları değil sistemin içerisinde ve sistemin kurallarına göre hareket eden ve statükoya reel bir tehdit oluşturmayan şiddet mağduru kadınları korumayı yeğliyor olabilir. Ahed Tamimi görmezden gelinerek Malala'nın kutsanmasının sebeplerine ilişkin bir diğer olasılık da Batı'nın insani alanda yaşanan ihlallerdeki seçici yaklaşımları olabilir.

Yukarıda sayılan tüm bu sebepler aslında siyasi, iktisadi ve toplumsal kurumları derin çatlaklarla dolu ve insanlığın yıkılma tehlikesiyle yüz yüze olduğu Batı'nın içinde bulunduğu ahlaki krizlerin küresel sistemdeki yansımalarıdır. Bireysel menfaatlerin ön planda tutulduğu ve aksi hiçbir şeyin ve hiç kimsenin önemsenmediği bir dünya düzeninin her ne pahasına olursa olsun devam ettirileceğinin dışa vurumudur. Ve Batı'nın bir kez daha, kendisinden olmayanların -*ötekilerin*- hukuka, etiğe, insan haklarına aykırı olsa dahi maruz kaldıkları bütün ihlalleri görmezden geleceğine dair dünyaya verdiği bir mesajdır.

16 yaşında genç bir kızın işgalci İsrail'in insafına bırakılması kabul edilemez. Yalnızca Ahed'in değil dünya genelinde devletlerin yahut başka kişi veya kurumların kadın ve çocuklara yönelik uyguladığı herhangi bir şiddete sessiz kalınmamalıdır. Bu da güçlü bir ahlaki yaklaşımı gerektirir. Zira dünya üzerindeki şiddetin sona erdirilebilmesi ancak bireylerin ve devletlerin alacakları ahlaki sorumlulukla mümkündür.

Batılı zihniyetin içinde bulunduğu patolojik hal göz önüne alındığında dünyaya barışın ve huzurun getirilmesi, insana, bilhassa da kadına yönelik şiddetin durdurulması noktasında en büyük görev, Türkiye'ye ve diğer bütün Müslüman devletlere düşmektedir. Bu anlamda Türkiye, ulusal sınırları içerisinde, kadına yönelik şiddetin önlenmesine dair oluşturulan yasal düzenlemelere ilave olarak bu konudaki farkındalığın artırılmasına ilişkin faaliyetlerine hız vermelidir. Uluslararası alanda da Ahed Tamimi gibi şiddete maruz kalan sembol isimler üzerinden yürütülen propaganda savaşında Türkiye'nin sesi Batılılardan daha fazla çıkmalıdır. İslam dünyası ile yürüttükleri ideolojik savaşlarında Malala dâhil mazlumları araçsallaştırmaktan çekinmeyen Batı dünyasının kadın hakları, kadına şiddet vb. sloganlar üzerinden yürüttüğü hücuma karşı, Türkiye ve Müslüman coğrafyadaki diğer devletler, kendi değerleri üzerinden bir söylem üreterek İslam dünyasındaki kadınların durumunu iyileştirme konusunda kendi inisiyatiflerini güçlendirmeli; İsrail mahkemesine ellerinden ve ayaklarından zincirlenerek çıkarılan genç bir kızın ve onun gibi daha nicelerinin yaşadığı zulümden kurtarılabilmesi ve Müslümanların Batı'nın kişisel çıkarlarına malzeme edilmesine müsaade etmemek adına bütün İslam ülkeleri ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti daha etkili tedbirler almalıdır.

[1] Adam B. Ellick, Irfan Ashraf, "Class Dismissed: The Death of Female Education", *NyTimes*, https://www.nytimes.com/video/world/asia/100000001835296/class-dismissed-malala-yousafzais-story.html

[2] Davis Guggenheim, "He Named Me Malala", 2015.

[3] Benim Adım Malala, *National Georaphic*, http://www.benimadimmalala.com/malala-kimdir

[4] I am Malala, The Girl who Stood up For Education was Shot by the Taliban, Malala Yousafzai, Christina Lamb, Weidenfield & Nicholsan, London, 2013.